

Václav Havel: Přišel Petr Pithart. Měli bysme mu všichni zatleskat za jeho statečný boj. (Potlesk.)

Radim Palouš: A já ještě chci, aby se zatleskalo Pánkovi. (Potlesk.)

Václav Havel: Statečně jste bojovali proti neskutečné mafii! A my teď o tom mluvíme, co máme dělat, že jo. Ten člověk – takovej z tý Národní fronty, ten [Josef] Krejčí, jak tady byl včera – mě od rána shání a volá celej zoufalej, že s náma chtějí mluvit a že jim už je jedno jak a kde a jak se to bude jmenovat a jestli budem pozvatele nebo co. Že prostě se musí dát dohromady vláda. A já jsem říkal: »A kdo tam bude?« On říkal: »No malý, malý, ale vás může přijít, kolik chce. Ale malý, Kučera jenom a Bartončík a Mohorita za KSČ, a pak jako s jakýmisi rozpaky říkal, že tam má být žena a družstevník. (Smích několika přítomných.)

Vladimír Hanzel: A Svaz mládeže.

Václav Havel: A ptal se: »Chcete tam Obrodu?« A já jsem řekl: »Nejdu tam, když tam bude Obroda.« Obroda je – já nevím – pět a půl lidí. To je jako strana... Proč máme vylučovat Stranu slovenský obrody z jednání, protože je nám směšná, a proč máme jednat za přítomnosti této Obrody, jako kdyby někoho reprezentovala, a navíc ji cítím já osobně jako zrádce. Zatímco Strana slovenský obrody mě nikdy nezdánila, možná někoho zdánila, ale kdo to je nebo co to je. Labuda prej. (Smích několika přítomných.)

A oni prostě čekají, na čem my se dohodnem. Já jsem jim řekl, že nejsem Ceaușescu, abych všechno rozhodoval sám, že se musíme poradit, že. Já bych teda myslel za prvé, ať je pozveme sem a ne tam k nim chodit někam, protože jak jsme jednou v budově Národní fronty, tak už –

Stanislav Milota: – to není vono.

Václav Havel: Ať sem přijde Mohorita, ať sem přijde teda, proč sem nepřijde Nosák, proč musí zas ten Kučera, vždyť to je taky zkompromitovaná osoba, ať sem přijde Nosák, ať sem přijde Sacher a tenhle [Josef] Krejčí, co to zprostředkovává, a ten předseda těch svazáků snad. To je prej slušnej člověk. Ať sem tihle chlápkové přijdou. Ať sem přijdou ne v půl dvanáctý, ale v jednu, protože nejsme schopni si ujasnit, co jim řeknem. Ať sem přijdou v jednu a najednou, protože separátní jednání je na dlouhý lokte. To ztratíme zas jeden den. A podle mýho mínění všechno teď visí na prezidentovi, vůbec ne na tý vládě. Ta vláda má čas se sestavovat čtrnáct dní. Proč oni ji chtějí sestavit do zejťka? Prostě proto, že chtějí předhodit společnosti a nám cosi, co zase všechny tak trochu pomate, a budou tam různý dobrý lidi a nenápadně se ztratí náš požadavek, že má odejít prezident. A budou mít vládu zplichtěnou s panem Čalfou a Husák bude dál sedět na Hradě. Jakmile odstoupí Husák, tak je naprosto nová

situace, je to náš starý požadavek, kvůli tomu děláme generální stávkou, a to, že on tam dřepí, není už dávno jeho osobní ješitnost, ale součást mazané hry –

Stanislav Milota: – taktiky –

Václav Havel: – kterou s náma hrajou od Husáka přes Hegenbarta po Zdeňka Mlynáře; to je jedno spiknutí, že jo. Ať sem přijdou najednou ti chlápkové, si myslím, sem do toho velkého společenství. Prohlídnu si, jestli tady není někdo nepatřičnej. Ať sem přijde Honza Škoda, Sacher, Krejčí, Mohorita a tady se s nima můžem bavit a říct jim: Pánové, pochopte, když prezident dá dneska demisi, tak klidně může pan Čalfa, Čarnogurský nebo kdokoli čtrnáct dní sestavovat vládu, jo. A je na to aspoň trošku času. Jestli hned demisi nepodá, tak je generální stávkou, kdyby pan Čalfa zplichtil do neděle, co chtěl, že jo. A pokud jde o Slováky, tak já jsem teda v noci Mirovi říkal, ať se pokusej sem dorazit. Jim se sem nechce, protože to tady považujou za rozesraný, a u nich to je hotový a mají to pod čepicí na Slovensku, že jo. A tyhle federální problémy jsou daleko a moc je nazajímají. A říkají hlavně: »S tím Občanským fórem je to nějaký divný. My nevíme, kdo vlastně to Občanský fórum je, protože ten nám huhlá do ucha to, ten nám huhlá do ucha to. Máme společný dohody, pak si nás někdo bere stranou a cosi nám vysvětluje a tak.« Já myslím, že díky Zdeňkovi Mlynářovi byl odepsán i pan Dubček z kandidatury na cokoliv.

(Projevy souhlasu několika přítomných.) Protože ten Mlynář se zasloužil o to, že jsme ztratili, nebo abych nemluvil za jiný, já jsem ztratil důvěru k reformním komunistům natolik, že si myslím, že když tam budou dva takový, tak odcházím zpátky dělat disidenta a psát hry a budu se bavit s kapitánem Čermákem ve svý vyšetřovně a budu mít klid. (Smích Edy Kriseové.)

My musíme teď tam volat toho Krejčího, kterej tam je u telefonu, a buďto tam půjdem, nebo tam nepůjdem, nebo to necháme kvasit. A já si myslím, že jestli běží jim o zájem národa, tak poslechnou, co jim radíme. Ať přijdou sem! A my jim řeknem: »Pojďte společně teď všichni na Hrad, od Mohority až po... Jestli vám opravdu jde o tuto zemi, a tohle je všechno. Tak pojd'te Nosáku, pojd'te Sachře, pojd'te studenti. Pojd'me my všichni na Hrad a vysvětleme tam tomu člověkovu, že prostě to takhle dál nejde, že budou stávky, demonstrace, že bude posléze krveprolití, že tuhle zoufalou hru tato rozkládající se moc prostě už nemůže hrát. Zdeněk Mlynář doufám, že je někde ve Vídni. Bude-li mě volat, tak mu prásknu s telefonem, prostě mě ten člověk nezajímá, protože je to zrádce a spiklenec. Na základě telefonu nějakýho Hagenbarta [Hegenbarta] tam jede mluvit za stranu, protože ta nemá svýho [...].

Vladimír Hanzel: Vašku, v kolik mají přijít? Já tam skočím zavolat.

Stanislav Milota: V půl jedný.

Radim Palouš: Tak nejdřív Zdeněk, Kučera Petr. Tak prosím Zdeněk.

Zdeněk Jičínský: Já se omlouvám, že mluvím často. Ale prosím vás vyzývám vás opravdu teď ke klidu a k racionální úvaze. Víte, že jsem byl pro to, aby Husák odstoupil. Ale prosím vás my to nemůžeme teď požadovat. (Projevy nesouhlasu.) Nechte mě prosím vás domluvit! Otázka vytvoření federální vlády je teďka klíčová. My přece musíme se pohybovat v rámci platný ústavy. Nezlobte se na mě, já nevím, potom teda nenajdeme žádný východisko, jak to vyřešit. Musí se utvořit federální vláda, která bude fungovat, a teprv potom může odstoupit prezident, protože jinak já tedy nevím jak.

Václav Havel: To je přesně, co oni chtějí. (Hlasy.)

Zdeněk Jičínský: Ne! Počkejte! Počkejte!

Jiří Černý: Tiše. Nechte ho mluvit.

Zdeněk Jičínský: Přátelé nezlobte se, ale ono přeci jenom je dobře, kdybyste se podívali do ústavy. V té ústavě jsou nějaká pravidla, který my nemůžeme jaksi úplně nerespektovat. Podívejte se, já nejsem pro to, aby sem všichni přišli najednou. Já myslím, že musíme si vyhradit právo mluvit s každým odděleně, s těmi třemi. Ne ty ženy. Ale s těmi třemi musíme mluvit odděleně. A klíčová otázka je teď sestavení federální vlády a samozřejmě v té souvislosti vzneseme otázku prezidenta, ale nemůžeme chtít jeho okamžitou abdikaci, protože pak teda nemá kdo koho jmenovat. Prezident, předsednictvo Federálního shromáždění je v rozkladu a prostě pak teda národ to opravdu bude chtít vztáhnout na nás, že my jsme dostali tu situaci do neřešitelné polohy. Radim Palouš: Já mám poznámku k tomu: Ale Čalfa už je jmenován.

Václav Havel: Ano, premiéra máme.

Radim Palouš: Premiéra máme, to není problém.

Zdeněk Jičínský: Počkejte, počkejte, počkejte, počkejte!!! My jsme přeci jako jednali za situace, že jsme dávali návrhy ještě Adamcovi; ten dopis šel na Adamce jako na premiéra. Adamec tedy funguje teď, já to už teď taky nechci, ty detaily, řešit. Teď musíme se znovu jaksi zabývat otázkou, a to právě musí být [...] předmětem našeho jednání jak se socialisty, tak lidovci, i tedy s Urbánkem nebo s Mohoritou, jestli teda vládu vedenou Čalfou uznáváme, nebo ne. To je skutečně první otázka. Samozřejmě v souvislosti s tím, jak oni se k této otázce postaví, vztáhneme otázku prezidenta – a že je samozřejmě nezbytné, aby Husák odstoupil; ale trvat teď na tom desátém [prosinci] si podle mého soudu nemůžem dovolit. To není... Jirko ty se na mě díváš?!

Jiří Křížan: Ne, já se dívám na ty lidi, co jsou venku.

Václav Klaus: Informativní vsuvku, můžu? Oni, já myslím, ten dopis náš poslaný Adamcovi respektujou na Čalfu. Já teda můžu prohlásit, že mě v deset hodin v noci znova po iksté za

den volal [Bohumil] Urban. Potvrzoval všechno předchozí a tak dále. Jenom už jako doplňková informace. Já jsem říkal: »Co Dlouhý?« A on říkal: »No s tím je největší problém, protože oni komunisti nechtějí, aby byl za ně.« A tak dále. Jenom tím chci říci, že oni dopis vzali a že jako to zůstává.

Zdeněk Jičínský: Tohleto my musíme s těmi partnery projednat a ti partneři jsou tři. V té souvislosti prosím vás... Já vím, jak asi každému je, ale řešme věci trošku s nadhledem, pokud je možné. Musíme teď s těmi partnery také posoudit otázku prezidenta. To prostě já si osobně jaksi nemůžu vzít na svědomí, a pokud by se teda tak stalo, tak já budu někde formulovat své osobní stanovisko, protože toto musí být taky předmětem konzultace. Ne, že Husák... Že Husák odejde je jasný, to já myslím, že je jasný pro každého.

Ladislav Kantor: Jemu to není jasný.

Zdeněk Jičínský: No to je jiná věc, ale jeho osobní stanovisko nás v téhle souvislosti nezajímá, ale prostě s těmi partnery tuto otázku musíme prodiskutovat. Podívejte se –

Radim Palouš: Zdeňku, prosím musíš končit! Už mluvíš dlouho.

Petr Kučera: Já bych viděl tu otázku tak, že jak teda socialisti, tak lidovci byli přítomní tomu našemu jednání, kdy jsme dávali dohromady [...] Nevidím důvod, proč by zase v tomto složení neměli být oni tady, to znamená za přítomnosti těchto lidí tak, jak Václav navrhuje. Ale pokusil bych se teda oddělit, bych řekl, tento blok – nazvěme ho širší, oni nejsou součástí Občanského fóra, ale jdou nějakým způsobem paralelně více či méně s námi – od toho komunistického. To znamená s tím Mohoritou jednat separátně, to je můj názor na tuto věc, otázka taktiky. Druhá věc je v tom, že bych viděl po tom včerejším setkání s [Bohuslavem] Kučerou, který hovořil o té otázce ústavní krize a tak dále, [že] oni berou teda toho Čalfu jako pokračovatele toho Adamce a mají na stole ten náš návrh. Oni ho berou vážně. Teď jde o to teda v těch jednáních s těmi partnery to nějak specifikovat. Změnila se pro nás situace natolik, že budeme chtít pozměňovat ty své návrhy. Ale my ho máme v tom základu, my máme se o co opřít. My máme o čem jednat. Otázka poslední, otázka prezidenta. I s tím bychom se na ně měli svým způsobem jako obrátit, abychom si aspoň ujasnili tu svou představu. A neviděl bych tragédii v tom, kdybychom to pořadí obrátili prosím vás. To znamená, že bychom skutečně, já nevím – do desátého, ale nic nás netlačí, že jo; můžeme, budeme-li to považovat za nutné, si udělat určitý odskok, dá-li dohromady tu federální vládu, s tím, že necht' teda v to pondělí proběhne ta generální stávka a my můžeme mít tu otázku prezidenta připravenou a tu generální stávku bych chápal jako klasický prostředek toho obrovského masového nátlaku v té věci toho prezidenta. A v tom okamžiku my teda vznášíme ten požadavek, aby prezident odstoupil.

Důkazem je masovost generální stávky, žádáme teda další krok a zároveň máme teda svého kandidáta, kterého navrheme.

Vynechána část jednání, v níž se řešily formality odpoledního jednání Občanského fóra s politickými stranami. Poté Jiří Dienstbier doporučil, aby se Občanské fórum konstruktivně podílelo na jednáních o federální vládě. Mohlo by tak využít skutečnosti, že premiérem byl jmenován Marián Čalfa, člen KSČ, slovenské národnosti, a kandidovat Václava Havla – jako Čecha a nestraníka – na úřad prezidenta republiky.